

DNEVNIK
FOKINE
PLANINARSKE OBILAZNICE

PLANINARSKO DRUŠTVO "PSUNJ" PAKRAC

DNEVNIK

FOKINE
PLANINARSKE OBILAZNICE

Fokina planinarska obilaznica utemeljena je u povodu 25. obljetnice pogibije hrvatskih branitelja na Čukuru i 20. obljetnice prvog organiziranog Memorijalnog planinarskog pohoda Fokinom stazom 1991.

NAKLADNIK

Planinarsko društvo "Psunj"
Hrvatskih velikana 3, Pakrac
pakrac@pdpsunj.hr

AUTOR DNEVNIKA OBILAZNICE

Žarko Roček

**SURADNIK NA DNEVNIKU
I IDEJNO RJEŠENJE ZNAČKE**

Krešo Čehulić

**GRAFIČKI I TEHNIČKI UREDNIK
DNEVNIKA I ZNAČKE**

Ivan Černi / FOTOimago

AUTORI FOTOGRAFIJA

Ivan Černi
Borislav Černi
PD "Psunj" Pakrac

STRUČNI SAVJETNIK

Komisija za planinarske putove
Hrvatskog planinarskog saveza

TISAK

FOTOimago, Pakrac

GODINA IZDAVANJA

2015.

NAKLADA

200 primjeraka

**20. MEMORIJALNI PLANINARSKI POHOD
FOKINOM STAZOM 1991.**

29. prosinca 1991. - 29. prosinca 1996. - 19. prosinca 2015.

*... u spomen na nikad prežaljene
hrvatske ratnike ...*

*Ivana Bedekovića
Antu Ćurića
Franju Gašpara
Marijana Kulhavog Foku
Dražena Hudeca
Željka Novosela
Darka Peroša*

Neka zaborav nikada ne prekrije sjećanja na Vas!

OSOBNI PODACI VLASNIKA DNEVNIKA - OBILAZNIKA

fotografija
obilaznika

30 x 35 mm

IME I PREZIME _____

GODINA ROĐENJA _____

ZANIMANJE _____

ADRESA _____

E-ADRESA _____

PLANINARSKO DRUŠTVO _____

DATUM POČETKA OBILAŽENJA _____

DATUM ZAVRŠETKA OBILAŽENA _____

Vlastoručni potpis

_____

O FOKINOJ STAZI

Priča počinje pred novu godinu 1996., kada je pala ideja da se propješači put od Pakraca i pakračkih vinograda do planinarskog doma „Omanovac“, u spomen na pogibiju branitelja i člana PD „Psunj“, Marijana Kulhavog Foku i šestoricu njegovih suboraca iz grada heroja, Bjelovara. Pohod se planirao na 5. obljetnicu njihove pogibije, za nedjeljno jutro 29. prosinca 1996. godine, s polaskom u 8:30 od caffe bara „Stari Pjer“ u kojemu su Fokini prijatelji znali kratiti vrijeme i u kome je pala odluka o Fokinoj stazi.

Kod spomen obilježja u području Čukur, kojeg su na mjestu pogibije podigli Županija Bjelovarsko-bilogorska i bjelovarska udruga Hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata i koje je otkriveno 13. studenog 1996. godine, deseterica inicijatora 1. pohoda Fokinom stazom zapalili su svijeće. U tim trenutcima sjete, mučno i teško, ali i ponosno i slavno, uz malo riječi, onako više u sebi, evocirano je po tko zna koji put, još jedno prisjećanje na smrti nikad prežaljenih hrvatskih ratnika, na kukavički način pobijenih u neravnopravnoj bitci...

Prethodnica izviđača koju su sačinjavali branitelji iz Bjelovara, predvođeni Fokom, uletjela je u zasjednu i izginula...

Na godišnjoj skupštini planinarskog društva „Psunj“ održanoj 15. veljače 1997. godine, odlučeno je da se planinarski put od Pakraca pokraj crkvice Svetog Roka i kroz sjeverne pakračke vinograde, na pravcu za planinarski dom „Omanovac“ proglašuje „Fokinom stazom“. Staza je iste godine i markirana. Međutim zbog blizine božićnih i novogodišnjih praznika, datum održavanja pohoda pomiče se na prvu subotu prije Božića.

1. memorijalni pohod Fokinom stazom; učestvovali Predrag Kulhavi (Fokin brat), Vinko Marošević, Goran Čišper, Dragan Pleša, Marijan Malogorski, Zdravko Kovačević, Ivan Martinović, Andrija Bogović, Željko Širac i Milan Komadina Miša

UKRATKO O PD "PSUNJ" PAKRAC

Krajem 19. stoljeća dok u Pakracu još nije bilo službeno osnovano planinarsko društvo, već je postojao jedan Pakračanin kao organizirani planinar. Podatak o tome pronalazimo u popisu članova planinarskog društva „Bršljan“ iz Osijeka iz lipnja 1898. godine. Njegovo ime je Eduard v. Montoir.

Prvo planinarsko društvo u Pakracu osnovano je 29. siječnja 1928. godine pod imenom „Čaklovac“, kao podružnica Hrvatskog planinarskog društva u Zagrebu. Na godišnjoj skupštini održanoj 10. veljače 1935. godine podružnica „Čaklovac“ mijenja ime u podružnicu „Psunj“, budući da je pakračkim planinarima Psunj matična planina. Na toj skupštini usvojena je odluka o izgradnji planinarskog doma na Velikoj poljani. Zahvaljujući agilnom predsjedniku podružnice Josipu Svobodi otvoren je 18. srpnja 1937. godine prvi planinarski dom pakračkih planinara. Nazvan je „Dom Josipa Svobode“. U tom su razdoblju članovi društva organizirano pohodili i istraživali brojne psunjske atraktivne lokacije i vrhove, obližnje slavonske planine, ali i udaljenija odredišta. U ratnom vihoru 2. svjetskog rata 1942. godine, planinarski dom je izgorio i zastao je rad Podružnice.

Obnoviteljska skupština društva održana je 19. travnja 1953. godine. Zbog novog ustrojstva države i zakona, društvo mijenja ime u planinarsko društvo „Brezovo polje“. To ime nosi sve do 1964. godine kada se ponovno vraća ime „Psunj“, što ostaje do danas. Na godišnjoj skupštini održanoj 21. ožujka 1954. godine raspravlja se o početku gradnje doma na Omanovcu, brdu udaljenom 2 sata hoda od Pakraca s pogledom na grad. Dom je izgrađen krajem kolovoza 1956. godine. U nevremenu koje zahvaća naš kraj 11. rujna iste godine, snažan vjetar odnosi krov s novog doma. Nakon toga, zbog pomanjkanja sredstava, dom se gradi usporeno. Napokon, planinarski dom „Omanovac“ otvoren je 7. i 8. rujna 1963. godine. U noći sa 16.-17. listopada 1974. godine dom je nestao u požaru, ali marljivošću i upornošću pakračkih planinara ponovno je obnovljen i otvoren 10. i 11. rujna 1977. godine. Bile su to godine bogatog planinarskog života, organizirani su brojni izleti, sletovi, čuvene planinarske zabave i izložbe i ostale društvene akcije i događanja. U suradnji s planinarskim društvom „Strmac“ iz Nove Gradiške 26. travnja 1986. godine otvoren je Psunjski planinarski put, tiskan je Dnevnik i izrađene su prigodne značke.

Tijekom oružane agresije 90-ih godina prošlog stoljeća na Hrvatsku, pakrački kraj teško je stradao u svim segmentima života. Rad Društva stagnira, mnogi planinari doživjeli su tragične sudbine, a naš planinarski dom na Omanovcu je okupiran. Vojno-redarstvenom akcijom „Bljesak“ pakrački kraj i nikad zaboravljeni Psunj, oslobođeni su 1995. godine od okupatorskih srpsko-četničkih postrojbi. Tijekom Domovinskog rata planinarski dom „Omanovac“ je devastiran, opljačkan i oštećeno je krovšte. Arhiva Društva koja se nalazila u domu nestala je.

Obnoviteljska skupština Planinarskog društva „Psunj“ Pakrac održana je 8. veljače 1996. godine. Planinarski entuzijasti sami i uz pomoć raznih donatora započeli su sanaciju i postupnu obnovu doma, čije se uređenje nakon 20 godišnje obnove konačno bliži kraju. Nisu zaboravljeni ni ostali segmenti društva, kao ni one preostale zidine planinarskog doma „Josipa Svobode“ na Velikoj poljani. Naše Društvo održava više od 150 kilometara dobro markiranih i putokazima označenih planinarskih staza, koje imamo na Psunju, zapadnom Papuku i srednjem Velebitu. Suorganizatori smo Slavenskog planinarskog puta. 2005. godine, na polovici planinarske staze između Pakraca i Omanovca u predjelu Tromeđa sagradili smo nadstrešnicu, planinarsko odmoriste za sve prolaznike tim krajem. U brojnim izletima prošli smo sve hrvatske planine i njihove najviše vrhove i bili u gotovo svim planinarskim kućama, skloništima i domovima. Osvojene su i neke svjetske planine i vrhovi. Pojedinci su obišli i na desetke planinarskih obilaznica. 6.-7. rujna 2008. godine u okviru proslave 80. godišnjice organiziranog planinarstva u Pakracu, na području planinarskog doma „Omanovac“ održan je 33. slet slavonskih planinara. Posljednjih godina entuzijasti iz našeg društva pokrenuli su pripreme radove na čišćenju temelja i sanaciji zidina prvog planinarskog doma pakračkih planinara na Velikoj poljani.

(Ž. Roček)

... a priča o Psunju i pakračkim planinarima se nastavlja ...

PRAVILA FOKINE PLANINARSKE OBILAZNICE

1. Fokina planinarska obilaznica utemeljena je u povodu 25. obljetnice pogibije hrvatskih branitelja na Čukuru i 20. obljetnice prvog organiziranog Memorijalnog planinarskog pohoda Fokinom stazom 1991.

2. Memorijalni planinarski pohod Fokinom stazom 1991. uspostavilo je i organizira ga planinarsko društvo „Psunj“ iz Pakraca. Pohod se tradicionalno održava **prve subote** prije Božića. Polazište je na trgu bana Josipa Jelaičića u gradu Pakracu odakle trasa prelazi preko trga Pape Ivana Pavla II. (176 m) ispred rimokatoličke crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije, odakle kreću i prve planinarske markacije. Nastavljamo ulicom Josipa Jurja Strossmayera do kapelice Svetog Josipa. Dalje trasa vodi djelomično ulicom Ivana Gundulića od koje se odvaja u ulicu Svetog Roka i prolazi cijelom njenom dužinom do spomen-obilježja hrvatskim braniteljima poginulima na **Čukuru**. Trasa dalje ide padinom iznad sela Kraguj (365 m), prolazi pokraj planinarskog odmorišta Tromeđa (430 m) i preko područja Ploče (510m), te završava kod planinarskog doma Omanovac (655 m) na Psunju. Trasa pohoda je označena uobičajenim crveno-bijelim planinarskim oznakama, te planinarskim putokazima i putokaznim pločama Fokine staze.

3. Pravo na dodjelu značke Fokine planinarske obilaznice ima svaki obilaznik koji dokaže:

- sudjelovanje na jednom Memorijalnom planinarskom pohodu Fokinom stazom 1991.
- obilazak četiriju zadanih kontrolnih točaka Fokine planinarske obilaznice
- obilazak 16 kontrolnih točaka, isključivo vrhova, navedenih u dnevniku Hrvatske planinarske obilaznice uz uvjet da najmanje pet vrhova bude s **1. područja - Slavonija**.

4. Sudjelovanje na Memorijalnom planinarskom pohodu Fokinom stazom 1991. dokazuje se otiskom pečata u dnevniku Fokine planinarske obilaznice. Taj pečat otiskuje ovlaštena osoba PD-a „Psunj“ na kraju pohoda ispred planinarskog doma Omanovac. Uz taj dokaz **obvezno** se prilaže i fotografija obilaznika snimljena s dnevnikom **ove obilaznice** ispred spomen - obilježja poginulim hrvatskim braniteljima na Čukuru.

Obilazak **zadanih kontrolnih točaka** dokazuje se otiskom pečata i **obvezno** fotografijama na kojima se mora jasno vidjeti obilaznik snimljen s dnevnikom Fokine planinarske obilaznice uz prepoznatljivo obilježje kontrolne točke. Ako na nekoj od zadanih kontrolnih točaka nema pečata, za dokazivanje obilaska bit će dostatna samo fotografija.

Obilazak preostalih 16 kontrolnih točaka dokazuje se isključivo otiskom pečata. Fotografije se neće priznati za dokaz obilaska ni za jedan od vrhova koje obilaznik osobno izabire izvan skupine zadanih vrhova.

5. Uz otisak pečata svake kontrolne točke, obilaznik je dužan napisati nadnevak obilaska. Priznaje se samo jedan otisak pečata istog vrha. Fotografije koje se uz dnevnik prilažu za dokazivanje obilaska moraju biti dimenzija 10 x 15 cm. Na poledini svake od njih, uz nadnevak, mora stajati i naziv kontrolne točke.

6. Evidentičara Fokine planinarske obilaznice imenuje i razrješava Izvršni odbor PD-a „Psunj“ Pakrac.

7. Do kontrolnih točaka treba doći pješice, a vozila neka ostanu u podnožju planine jer ovo je planinarska obilaznica. Obilaznik je dužan osobno obići sve kontrolne točke. U protivnom vrijeda dostojanstvo spomena koji organizator Fokine planinarske obilaznice posvećuje hrvatskim braniteljima poginulima na Čukuru i ujedno krši pravila i načela planinarske etike.

8. U slučaju gubitka dnevnika Fokine planinarske obilaznice, treba kupiti novi i otpočeti obilazak iznova.

9. Savjetujemo obilaznicima da prouče upute iz stručne planinarske literature radi sigurnijeg kretanja po markiranim planinarskim putovima kojima su odlučili doći do svake pojedine kontrolne točke. Preporučujemo im da se unaprijed raspitaju o stanju na putu kojim će se kretati kod planinarskog društva koje taj put održava.

10. Fokinu planinarsku obilaznicu obilazite na vlastitu odgovornost. Pridržavajte se svih pravila sigurnog boravka u planinama.

ZADANE KONTROLNE TOČKE

- **Brezovo polje** (985 m), na Psunju - najviši vrh Slavonije
- **Dinara - Sinjal** (1831 m), na Dinari - najviši vrh Hrvatske
- **Šatorina** (1622 m) - najviši vrh srednjeg Velebita
(planinarski put na Šatorinu od Mliništa preko Matijević brijega održava PD „Psunj“ iz Pakraca)
- **Planinarski dom Omanovac** (655 m), na Psunju - planinarski dom pakračkih planinara

NABAVA DNEVNIKA

Dnevnik Fokine planinarske obilaznice može se nabaviti za trajanja Memorijalnog planinarskog pohoda Fokinom stazom 1991., a može se naručiti i pisanim putem na adresu PD-a „Psunj“ ili e-poštom na e-adresu: pakrac@pdpsunj.hr

Dnevnicu se šalju pouzećem. Poštarinu plaća naručitelj. U cijenu dnevnika uključena je i značka. Obilaznik mora u dnevnik čitko upisati svoje osobne podatke i zalijepiti svoju fotografiju na predviđeno mjesto.

OVJERA DNEVNIKA

Uredno ispunjeni dnevnik Fokine planinarske obilaznice šalje se poštom na adresu društva, ili se donosi na jedan od Memorijalnih planinarskih pohoda Fokinom stazom 1991. PD „Psunj“ ovjerava dnevnik i šalje ga obilazniku skupa sa značkom u roku od 30 dana. Poštarinu plaća obilaznik. Uz izričitu želju obilaznika, dnevnik i značka uz posebno tiskano Priznanje biti će mu uručeni u planinarskom domu Omanovac, na jednom od Memorijalnih pohoda.

MEMORIJALNI PLANINARSKI POHOD FOKINOM STAZOM 1991.

(sudjelovanje na Memorijalnom planinarskom pohodu FOKINOM STAZOM 1991. dokazuje se otiskom pečata pohoda i obveznom fotografijom obilaznika s dnevnikom u ruci uz spomen - obilježje poginulim hrvatskim braniteljima na Čukuru)

ZADANE KONTROLNE TOČKE

1. vrh BREZOVO POLJE 985 m

2. vrh DINARA - SINJAL 1831 m

(otisak pečata sa vrha i obvezna fotografija obilaznika s dnevnikom u ruci snimljena uz prepoznatljivo obilježje vrha)

(otisak pečata sa vrha i obvezna fotografija obilaznika s dnevnikom u ruci snimljena uz prepoznatljivo obilježje vrha)

3. vrh ŠATORINA 1622 m

4. Planinarski dom OMANOVAC 655 m

(otisak pečata sa vrha i obvezna fotografija obilaznika s dnevnikom u ruci snimljena uz prepoznatljivo obilježje vrha)

(otisak pečata pl. doma i obvezna fotografija obilaznika s dnevnikom u ruci snimljena ispred planinarskog doma Omanovac)

---

5. 6.

---

11. 12.

---

7. 8.

---

13. 14.

---

9. 10.

---

15. 16.

17.

18.

PROSTOR ZA ZABILJEŠKE I DRUGE PEČATE:

19.

20.

Planinarsko društvo "PSUNJ" Pakrac zahvaljuje Vam i čestita na obilasku FOKINE PLANINARSKJE OBILAZNICE, **upisuje Vas u evidenciju obilaznika i dodjeljuje značku broj:** _____.

Pakrac, _____

pečat

Ovjerava:

---

evidentičar planinarske obilaznice
